

Vrouwen die ons voorgaan op de weg naar bevrijding

(1) Waarom zingen we iedere week liederen in dit huis en in onze huizen? Waarom horen we verhalen uit de bijbel en uit de wereld waarin we leven? En waarom bidden we iedere week voor mensen in nood in deze wereld? Er zijn meerdere antwoorden op deze vragen. Bedenk er zelf een paar voor jezelf thuis. Ik geef er voor dit moment drie:

- omdat wij dat nodig hebben om overeind te blijven in deze wereld.
- Omdat mensen veraf en dichtbij zich door onze liederen, onze gebeden en onze verhalen gezien en gehoord worden
- en -verrassend wellicht -omdat God, de Steeds Weer Nabije, ons zingen en bidden en vertellen zo broodnodig heeft.

Hè, is dat niet gek....Heeft God het nodig dat wij tot hem zingen, tot haar bidden, tot hem roepen, van haar vertellen? Ja, zou ik zeggen, hartgrondig ja. Maar dan heb ik het niet over goden van twaalf op een rij die mensen zelf bedenken, en ook niet over machthebbers en helden die zichzelf opblazen tot een godheid, nee,dan heb ik het over de God uit de bijbel die helemaal geen egoïstische heerser wil zijn, maar iemand die zich onverwacht met regelmaat meldt in het leven van gewone en kwetsbare mensen. Niet de farao in Egypte die zich als godheid laat vereren of een Romeinse keizer is god, maar die kleine waakvlam die niet uitdooft en die zachte stem die spreekt, wiens werking en wiens naam Mozes ontdekt bij de brandende braambos, diep in de woestijn: *Ik zal jullie nabij zijn in jullie sores zoals ik jullie steeds opnieuw nabij zal komen.* Die stem, die vonk alleen mag God heten. En...deze onzichtbare en ondenkbare God wil geen god zijn zonder onze instemming, zonder ons zingen en bidden, zonder onze verhalen. Hij heeft de wereld geschapen omdat die van verhalen houdt zegt een joods gezegde. Op die manier wordt de Steeds opnieuw Nabije zoals je hem kunt noemen, tot een levende presentie in ons midden, hier in dit huis, op dit uur en... bij een ieder van jullie met ons verbonden in het eigen huis,Steeds opnieuw? Ja, sinds deze stem, deze vlam zich liet horen en zien aan Mozes, en sinds die tijd verschijnt die stem en die vonk onverwacht opnieuw in levens van gewone mensen steeds weer. Als we tenminste onze oren en ogen open doen, en ons met hart en ziel voor die verborgen aanwezigheid open stellen.

(3) Zoals in het leven van Mariela Herzao Aguas, een vrouw uit Sampues in het door conflicten verscheurde Colombia. Een vrouw die in de maatschappij én in de christelijke gemeente niet gezien werd en als

vrouw niet gelijkwaardig behandeld. Miljoenen vrouwen, kinderen en mannen in Colombia leven in een land dat al meer dan 60 jaar geteisterd wordt door gewapende strijd tussen de Farc, het ELN en het regeringsleger. Dat conflict zorgde voor grote crises, ook in de familie en gemeenschap van Mariëla. Een zoon van haar verdween door het conflict, en zij draagt tot op de dag van vandaag de pijn daarover met zich mee. De gevolgen van die strijd werken door in alle families in Colombia, ook in alle religieuze gemeenschappen. De familie vertrok naar Sampues waar de man van Mariëla voorganger werd. Alleen mannen mochten beslissingen nemen in die kerken. Mariëla en andere vrouwen telden niet mee. *‘Mijn dromen werden me afgenomen, maar ik durfde nergens tegenin te gaan. Ik was niet vrij’*. Op een dag leerde zij de organisatie Gempaz kennen, een oecumenische groep van vrouwelijke vredestichters. Wat Colombia na het vredesakkoord nodig heeft zijn sterke middengroepen in kerk en samenleving die samen kunnen werken aan de wederopbouw van sterke relaties in de gemeenschap. Door de inspiratie van Gempaz kreeg Mariëla weer hoop. Onverwacht overleed haar man. *‘Het gebeurde totaal onverwacht, Er begon een nieuwe fase in mijn leven, met veel angst om uitdagingen aan te gaan. Maar met de hoop dat God voor mij zou zorgen.*

Als we met het verhaal van Mariëla in onze oren terugkeren naar het lied dat gezongen werd: *Nobody knows the trouble Ive seen, Nobody knows but Jesus,,,,,,,,,,,,,somtime Im up, sometimes I’m down Oh yes lord, sometime I’m almost to the ground.* Dan kunnen we zonder woorden en zonder moeite de situatie van Mariëla verbinden met situaties van mensen die wij kennen, vrouwen die niet gehoord en gezien worden, families verscheurd door pijn om een kind waar geen contact meer mee is, families die gebukt gaan onder armoede, machtsvertoon, geweld.

Wat Mariëla in haar wanhoop en pijn ontdekte was die onverwachte en ongedachte nabijheid van *Ik zal erbij zijn, ik ben bij je* betrokken.....ruim 3000 jaar na die stem tot Mozes zegt zij: *‘ik dank God dat ik nu wel waarde heb en een stem. Hoewel ik nog steeds niets weet over mij zoon , God is mijn troost en mijn schuilplaats’*.

(2) Eenzelfde beweging zien en horen we in het verhaal van de Sunamitische vrouw en de profeet Elisja uit de boeken van de vroege profeten. Een ontroerend mooi lijdens- en opstandingsverhaal over het anonieme kind van deze anonieme vrouw. Een verhaal verteld vanuit eenzelfde profetische inspiratie als het verhaal over Mozes, alleen zo’n 700 jaar later. Die betrokkenheid van de Steeds weer Nabije is te proeven

in het handelen van de profeet Elisja, die door zijn door God geschonken kracht om te helen de gestorven jongen weer opwekt. Een krachtig opstandingsverhaal uit het Eerste Testament. Maar die geloofskracht is ook voelbaar in de vragen en van de vrouw richting Elisja en in wat zij onderneemt richting de profeet. Een ontmoeting prachtig geschilderd door schilder **Jan Sluifers**.

Het kind sterft op de knieën van de vrouw, terwijl Elisja er niet is. Zij snelt op haar ezelin naar de profeet en zegt tegen hem: *'heb ik een zoon aan je gevraagd die me nu al weer ontvalt? Laat me niet in de steek, man Gods!'* Ze grijpt hem bij zijn voeten en dan zegt ze: *'Bij het leven van de Steeds opnieuw Nabije en jouw leven.....als ik jou loslaat!'* Elisja gaat met haar mee naar haar huis. En dan geschiedt het wonder van de opwekking. De jongen niest zeven keer en doet zijn ogen open. De Sunamitische is zielsdankbaar en bewijst eer aan de profeet. Ze pakt haar zoon op en gaat de kamer uit. Door haar vragen, door haar volharding, door haar geloof krijgt zij de profeet in beweging. En de Altijd Nabije kan zijn heilzame werk doen. Ze handelt in vertrouwen op God, die haar niet in de steek laat.

Mariëla als voorgangster in de Iglesia in Sampues voelt zich als vrouw en als voorgangster nu gewaardeerd en gerespecteerd. *'Mijn drie kinderen hebben een visie voor hun leven'*. En dan heel opmerkelijk: *'ik dien in vrijheid. Ik ben een nieuwe vrouw'*. Ze spreekt hier niet onderdanig, niet slaafs maar fier en vrij. Als je dient in de gemeente van Jezus, dan doe je dat vrijmoedig, onafhankelijk, je stelt je beschikbaar als een vrije vrouw.

(4) Iets vergelijkbaars kunnen we zeggen over de schoonmoeder van Petrus, in een verhaal ontstaan in een beginnende christelijke gemeenschap, zo'n 60 jaar na de dood van Jezus van Nazareth. Prachtig getekend door **Rembrandt van Rijn**. Zij wordt door Jezus bevrijd van koorts. Hij pakt haar hand vast en doet haar opstaan. En dan staat er: *'De koorts verlaat haar en zij zorgt voor hen'*. Dat hoor ik na het verhaal van Mariëla als: zij dient de anderen in vrijheid, als een geziene en vrije vrouw.

Mogen wij levend in onzeker tijden, levend met pijn en verdriet ook rekenen op de nabijheid van die wonderlijke, zachte geestkracht die ons vrijmaakt en vrijspeelt voor een goed en eenvoudig leven, met elkaar op deze aarde? Ja, zeg ik volmondig na deze verhalen vanaf 300 jaar geleden tot nu aan toe, ja, want die stem zal onverwacht en ongedacht ook gaan klink in onze levens, als we er open voor staan en stil worden. **Amen**